

DATOS IDENTIFICATIVOS

A linguaxe corporal

Materia	A linguaxe corporal			
Código	P02G120V01944			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Pazos Couto, Jose Maria			
Profesorado	Abilleira González, Maite Pazos Couto, Jose Maria			
Correo-e	chema3@gmail.com			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	Descrición
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
C58	Coñecer o currículo escolar da educación física
C59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
C60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes

C61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D21	Iniciativa e espírito emprendedor
D22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e da comunicación				
1. Saber utilizar o xogo como principal recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos e na linguaxe corporal.	A2 A4	B1 B2 B10	C57 C58	D1 D8 D16 D17
2. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices mediante o corpo.	A1 A3 A5	B4 B5 B8 B10 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D15
3. Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento da realidade social.	A2 A3	B4 B11 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D12 D14 D15 D16 D17 D18
4. Potenciar o uso da linguaxe corporal para conseguir unha mellor expresión, respectar o traballo propio e desenvolver habilidades sociais.	A1 A2 A5	B2 B4 B10 B11 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D7 D12 D14 D15 D21 D22
5. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices.	A2 A4	B1 B8 B11 B12	C57 C58 C59 C60 C61	D1 D2 D6 D9 D10 D15 D16 D19
8. Ser capaz de deseñar actividades de aprendizaxe de novas formas de expresión.	A1 A3	B1 B4 B8 B11	C57 C58 C59 C60 C61	D12 D14 D15

Contidos

Tema	
Bloque 1	Principios básicos da linguaxe corporal en Educación Infantil. Linguaxe corporal e estilos docentes en Ed. Infantil.
Bloque 2	A linguaxe corporal medio de representación, expresión e comunicación en Educación Infantil. O código non verbal na infancia.
Bloque 3	Do xogo simbólico ao xogo dramático. A creatividade

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22.5	45	67.5
Prácticas de laboratorio	30	52.5	82.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Sesión impartidas polo profesor, nas que se procurará a maior interactividade e participación do alumnado.
Prácticas de laboratorio	Prácticas que formaran parte do traballo da materia, e que seran desenvolvidas polos alumnos e avaliadas in situ polo profesor e alumnos, tentando acadar os aprendizaxes oportunos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Farase un seguimento personalizado de cada alumno e/ou grupo de alumnos, tanto nas *tutorías semanais, como a través da plataforma *fatic
Sesión maxistral	Farase un seguimento personalizado de cada alumno e/ou grupo de alumnos, tanto nas *tutorías semanais, como a través da plataforma *fatic

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Sesión maxistral	Exposición práctica dalgún contido dos bloques do programa. Estas prácticas serán avaliadas durante o calendario de exames nas horas fixadas polo profesor	50	A1	B1	C57	D10
			A2	B2	C58	D15
			A3	B4	C59	D19
			A4	B5	C60	
			A5	B8	C61	
				B10		
				B11		
				B12		
Prácticas de laboratorio	Avaliación escrita dos contidos do programa na data fixada no calendario de exames.	50	A1	B1	C57	D1
			A2	B2	C58	D2
			A3	B4	C59	D6
			A4	B5	C60	D7
			A5	B8	C61	D8
				B10		D9
				B11		D10
				B12		D12
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D21
						D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

As partes superadas gardarense máximo ata a seguinte convocatoria. Despois o alumno/a deberá desenvolver a asignatura Completa

Bibliografía. Fontes de información

VVAA, LA EDUCACION PSICOMOTRIZ (3-8 AÑOS). CUERPO, MOVIMIENTO, PERCEPC ION, AFECTIVIDAD : UNA PROPUESTA TEORICO-PRACTICA, 2007, Grao

SAINZ DE VICUÑA, P., EDUCAR EN EL AULA DE 2 AÑOS: UNA PROPUESTA METODOLOGICA, 2010, Grao

RUIZ DE VELASCO GALVEZ, A., EL JUEGO SIMBÓLICO, 2011, Grao

- PAOLI, A., COMUNICACION Y JUEGO SIMBOLICO: RELACIONES SOCIALES, CULTURA Y PROCESOS DE SIGNIFICACION, 2007, LIBROS DEL UMBRAL S.A
- Anguera, M.T. (1991). Metodología observacional en la investigación psicológica (Vol. I). Barcelona: P.P.U.
- Anguera, M.T. (1992). Metodología de la observación en las ciencias humanas. Madrid: Cátedra.
- Anguera, M.T.; Losada, J.L. (1999). Reducción de datos en marcos de conducta mediante la técnica de coordenadas polares. En M.T. Anguera (Coord.), Observación de conducta interactiva en contextos naturales: Aplicaciones (pp. 163-188). Barcelona: EUB.
- Anguera, M.T.; Ardá, A. (1999). Observación de la acción ofensiva en el fútbol a 7. Utilización del análisis secuencial en la identificación de patrones de juego ofensivo. En M.T. Anguera (Ed.), Observación en deporte y conducta cinésico-motriz. Barcelona: EUB.
- Anguera, M.T. (2003): Metodología básica de observación en fútbol. En T. Ardá y C. Sanjurjo (Eds.). Metodología de la enseñanza del fútbol pp. 301-322). Barcelona: Paidotribo..
- Bakeman, R. (1978). Untangling streams of behavior: Sequential analices of observation data. In G.P. Sackett (Ed.), Observing behavior Vol. II: Data collection and analysis methods (pp. 63-73). Baltimore: University Park Press.
- Bakeman, R.; Gottman, J.M. (1989). Observing behavior. An introduction to sequential analysis, Cambridge: Cambridge University Press.
- Bakeman, R.; Quera, V. (1995). Analyzing interaction: Sequential analysis using SDIS and GSEQ. New York: Cambridge University Press.
- Anguera, M.T. (1991). Metodología observacional en la investigación psicológica (Vol. I). Barcelona: P.P.U.
- Bakeman, R.; Quera, V. (1996). Análisis de la interacción. Análisis secuencial con SDIS y GSEQ. New York: Cambridge University Press.
- Hernández Mendo, A.; Anguera, M.T. (1998). Análisis de coordenadas polares en el estudio de las diferencias individuales de la acción de juego. En M. P. Sánchez y M. A. Quiroga (Coords.). Perspectivas actuales de la investigación psicológica de las diferencias individuales (pp. 84-88). Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces.
- Sackett, G.P.(Ed.) (1978). Observing behaviour. Vol. II: Data collection and analysis methods. Baltimore: University Park Press.
- Sackett, G.P. (1980). Lag sequential analysis as a data reduction technique in social interaction research. In D.B. Sawin, R.C. Hawkins, L.O. Walker & J.H. Penticuff (Eds.), Exceptional infant. Psychosocial risks in infant-environment transactions (pp. 300-340). New York: Brunner/Mazel.

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

A educación física como medio de interdisciplinaridade/P02G120V01941

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Actividade física e diversidade na escola/P02G120V01945

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Educación física e a súa didáctica na educación primaria/P02G120V01601
